

«Бекітемін»
Мектеп директоры м.а. А.К.Камел

**Сөйлеу бұзылыстары бар
балаларға(дыбыстың айтылуының
бұзылуы) жеке түзету жоспары
«Еңбекшілдер ауылының ЖОББМ»КММ**

Педагог-психолог: К.Г.Урманова

«Еңбекшілдер ауылының ЖОББМ» КММ
педагог-психологының
2022-2023 оқу жылына арналған
Жеке түзету жоспары

Оқушы: Пергалиев Ибрагим Фархатұлы 09.05.2014 ж

Диагнозы: Сөйлеу бұзылыстары (дыбыстың айтылуының бұзылуы)

Сөйлеу қабілеті бұзылған (дыбысты айтуы бұзылған) балаға жеке психологиялық қолдау көрсету бағдарламасы.

Сөйлеу тілі бұзылған баланы сүйемелдеудің жеке бағдарламасының мақсаты баланың қалыпты дамуы мен табысты білім алуы үшін психологиялық жағдай жасау, даму кемшіліктерін түзетуді қамтамасыз ету.

Міндеттері:

- танымдық дамыту: сенсорлық дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, психикалық функцияларды (зейін, есте сақтау, ойлау) дамыту.
- әлеуметтік-эмоционалдық даму: тұлғаның дамуы, басқа адамдармен қарым-қатынас жасау қабілеті, эмоционалдық дамуы және қоғамдағы мінез-құлық нормаларын сақтау.
- әрекетті дамыту: заттық-манипуляциялық және ойын әрекеті дағдыларын қалыптастыру, ұсақ моториканы дамыту, балалар әрекетінің өнімді түрлерінің элементтерін қалыптастыру (сурет салу, жобалау және т.б.).
- Сыныпта, балалармен және педагогикалық ұжыммен қарым-қатынас кезінде балаға эмоционалды қолайлы микроклиматты құру.
- Бала дамуының жеке ерекшеліктерін олардың көрінісінің интеллектуалдық, эмоционалдық және мінез-құлық сфераларының бірлігінде ескеру.
- Бала тәрбиесі мен дамуы мәселелері бойынша педагогтар мен ата-аналардың психологиялық құзыреттілігін арттыру.

Күтілетін нәтижелер:

- Невроздар мен невротикалық реакциялардың, мінез-құлық бұзылыстарының, мектепке бейімделудің бұзылуының алдын алу;
- Эмоционалды көңіл-күйді түзету, эмоционалды шиеленісті жеңілдету, агрессивтілік пен мінез-құлықтың деструктивті формаларын, соның ішінде негативизмді, алаңдаушылықты, депрессияны, тынышсыздықты, және т.б.
- Баланың жеке тұлғасын дамыту, жағымды көзқарас қалыптастыру, сындарлы мінез-құлықты нығайту, өз іс-әрекетін, ойын, сезімін тану және сөзбен жеткізе білу, коммуникативті дағдыларды дамыту, орта мектеп пен құрдастар қоғамына табысты интеграциялау.

Жұмыс принциптері:

1. Гуманизация
2. Жүйелі көзқарас
3. Біріктірілген тәсіл
4. Баланың жеке және жас ерекшеліктерін ескере отырып, баланың жеке мүмкіндіктеріне және оның даму қарқынына сәйкес келетін қолдаудың мазмұнын, формаларын, әдістерін ұсыну.

5. Оқу-тәрбие процесінде баланы сүйемелдеудің үздіксіздігі, атап айтқанда қолдаудың үздіксіздігі мен жүйелілігі.

Түрлі формалар қолданылады: тесттер, тренингтер, мұғаліммен жеке әңгімелесу; стихиялық топтық ойындар.

Сөйлеу қабілеті бұзылған балаларға арналған оқу ойындары мен жаттығулары.

Психикалық процесс	Ұсынылатын ойындар
Ойлау	<p><i>Көрнекі - бейнелі.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Жалпылау ойындары: «Бір сөзбен айт» (суреттер мен сөздер). Ойындар – жіктеу: «Артығын тап?» (сөздер мен суреттер) түсіндіре отырып. Шығаруға арналған тапсырмаларды бірнеше параметрлер бойынша таңдаған жөн - пішін, түс, өлшем; «Екі топқа бөлу» ойыны - суреті бар карталарды түсіндірместен орналастырыңыз. Таңдамалы ойындар – «Кілемге жамау тігу» арнайы ерекшелігіне негізделген қосымша <p><i>Логикалық:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - суреттер топтамасы бойынша әңгіме жазуға арналған ойындар мен жаттығулар. Алдымен суреттерді дұрыс орналастыру керек. Әңгіме біртұтас болуы керек, басы мен соңы болуы керек, кейіпкерлердің эмоционалдық күйін атап, олардың есімдерін беру ұсынылады. Логикалық ойындар «Қатарларды жалғастыр».
Назар	<ul style="list-style-type: none"> - композицияларды салыстыру (бірдей сызбаларды іздеу, айырмашылықтарын табу). - Пішіндері бірдей бөлшектерді табу. - аяқталмаған құрылымдарды талдау, қолайлы бөлшектерді қосу. - Элементтерді түсі бойынша, берілген реттілікпен таңдау. - Үлгілердегі түстерді сызбалардың түс схемасымен салыстыру. - Геометриялық пішіндерді салыстыру, тандалған фигураны ойша қолдану. - Ғимараттардың құрамын талдау және бөлшектердің ұқсас жиынтығын таңдау. - Үлгілерді ойша қайта құру, геометриялық фигуралардың сәйкес жиынтығын таңдау. - «Шатасқан сызықтар» - Аяқтау қажет аяқталмаған фразалар.
Есте сақтау	<ul style="list-style-type: none"> - Шағын өлеңдер мен мәтіндерді жаттаймыз. - Карточкаларды есте сақтауға арналған ойындар - суреттер. - сөздер мен пиктограммалардың (сызбалық кескіндер) байланысына арналған ойындар, содан кейін олардың негізінде еске түсіру.
Қабылдау	<ul style="list-style-type: none"> - «Неге ұқсайды?» нысанына ұқсас пішінді іздеу ойыны. - «Силуэттер», «Суретте неше зат жасырылған?», «Көлеңкеленген суреттер» сәйкестендіру ойындары.

Ұсақ моторика	<p>-- Жас ерекшеліктеріне сай пішіндер, танграммалар, кима суреттер, пазлдар бар ойындар.</p> <ul style="list-style-type: none">- Шағын заттармен, құрылыс жинақтарымен ойындар.- Үлгілерді аяқтау (тышқандарға арналған құйрықтар, қолшатырларға арналған тұтқалар), әріптердің элементтерін салу.- Жармамен ойындар (қарақұмық пен күрішті екі үйіндіге жаю), саусақтарды уқалау, қарындашпен массаж, жаңғақ, суса-жок, түймелермен ойындар.- Саусақ гимнастикасы, бау, модельдеу.
---------------	---

Педагог-психолог: К.Г.Урманова